

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/116/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200089
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200089.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľky Q. K., bytom M., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. mája 2014, č. k. 1Sd/9/2014-13, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 6. mája 2014, č. k. 1Sd/9/2014-13, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie číslo XY z 05.12.2013, ktorým odporkyňa podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014 (ďalej len „Opatrenie“) zvýšila od 1. januára 2014 invalidný dôchodok navrhovateľky, ktorý sa podľa § 293ac ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 555/2007 Z.z. považuje za starobný dôchodok, o 7,80 € na 300,10 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že navrhovateľka je od roku 1992 poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý jej bol priznaný podľa § 29 ods. 2 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Tento sa podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok a podľa § 293ac ods. 1 uvedeného zákona starobný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008 sa aj po 31. decembri 2007 považuje za starobný dôchodok. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa nárok navrhovateľky na zvýšenie invalidného dôchodku podľa Opatrenia posúdila nesprávne a toto posúdenie považoval za nespravodlivé a diskriminačné, preto rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Nesúhlasila s názorom krajského súdu, poukazujúc na to, že navrhovateľke nevznikol nárok na starobný dôchodok, ale naďalej trvá jej nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa za starobný dôchodok len považuje, ale k zániku nároku na invalidný dôchodok nedochádza. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a rozhodnutie číslo XY z 05.12.2013 potvrdil.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporkyne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky od 1. januára 2014.

Podľa § 1 Opatrenia pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2014 sa ustanovuje takto:

- a) 8,80 €, ak ide o starobný dôchodok
- e) 7,80 €, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, invalidný dôchodok podľa § 266 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a sociálny dôchodok.

Podľa § 82 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Z obsahu spisového materiálu vrátane administratívneho spisu odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľka, nar. XX.XX.XXXX, je od 1. decembra 1992 poberateľkou invalidného dôchodku, priznaného podľa právnych predpisov platných do 31. decembra 2003. Tento dôchodok sa navrhovateľke vypláca nepretržite. Pre výšku invalidného dôchodku jej bola zhodnotená celková doba 34 rokov zamestnania, vrátane tzv. pripočítanej doby od vzniku invalidity do dovŕšenia dôchodkového veku. Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok (54 rokov) navrhovateľka dosiahla pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z.z., o priznanie starobného dôchodku však nepožiadala.

Podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003, a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Inak ustanovuje zákon v § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

Podľa § 263 ods. 12 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa vypláca po 31. decembri 2004 zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku uvedeného v prvej vete.

K 01. januáru 2014 bol navrhovateľke invalidný dôchodok, ktorý sa považuje za starobný dôchodok, vyplácaný v sume 292,30 € mesačne a odporkyňa preskúmaným rozhodnutím zvýšila uvedenú dôchodkovú dávku navrhovateľky podľa § 82 zákona v spojení s § 1 písm. e) Opatrenia od 1. januára 2014 o 7,80 €, to znamená ako invalidný dôchodok.

Tento postup, nepovažoval za zákonný ani odvolací súd.

V zmysle čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 30 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe.

Invalidný dôchodok navrhovateľky sa podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. považuje za starobný dôchodok a vypláca sa podľa § 263 ods. 12 zákona č. 461/2003 Z.z. zo základného fondu starobného poistenia.

Vychádzajúc z ustanovenia § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. invalidný dôchodok navrhovateľky dňom 01.01.2005 prebral funkciu starobného dôchodku (dávky v starobe), i keď druhovo je naďalej dôchodkom invalidným. Na účely jeho valorizácie je však potrebné považovať ho za starobný dôchodok, uvedený v § 82 ods. 2 tohto zákona. Na tomto závere nič nemení okolnosť, že navrhovateľka o starobný dôchodok nepožiadala.

Odvolací súd preto rovnako ako krajský súd dospel k záveru, že valorizácia invalidných dôchodkov, ktoré sú považované podľa zákona č. 461/2003 Z.z. za starobné dôchodky, má byť rovnaká ako valorizácia starobných dôchodkov. Zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľky od 01.01.2014 má byť teda rovnaké ako u poberateľov „klasického“ starobného dôchodku, teda v sume 8,80 € (§ 1 písm. a) Opatrenia č. 329/2013 Z.z.).

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za nesúladne so zákonom a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešná navrhovateľka žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila a odporkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.